

Kvicksilver i Tänder **En Giftig Historia**

Det är nu tio år sedan amalgam med kvicksilver förbjöds i Sverige som material för tandlagning, Nästan alla i ett par generationer svenskar fick sådana plomber insatta. Det är angeläget att belysa varför amalgam användes så länge och varför det till slut kunde stoppas.

Amalgam: En mix av främst kvicksilver och silver stelnar vid tandlagning till ett fast amalgam. Materialet accepterades länge därför att det ansågs vara inert och stabilt. Efterhand visade allt bättre mätningar att kvicksilver kontinuerligt frigörs. Det inandas och sprids till kroppens organ och celler. Risker tonades ändå ner jämfört med det mer specifikt neurotoxiska öppet erkända miljögiftet metylkvicksilver i kost och särskilt från fisk.

Toxicitet: I organ och celler oxideras kvicksilver till positivt laddade joner. Dessa är liksom joner av andra tungmetaller toxiska genom hård bindning till svavelgrupper i enzymer. Kvicksilver katalyserar också via redoxreaktioner bildning av syreradikaler med åtföljande ökad oxidativ stress. Organ påverkas varierande mellan individer vilket försvårat diagnoser.

Sanering: Många äldre har fortfarande amalgam kvar i sina tänder. Vid byte med borrar frigörs extra kvicksilver. Omfattande erfarenheter och goda råd finns för [amalgamsanering](#).

Granskning: Patientorganisationen Tf har granskat amalgamfrågan sedan 1978. Tf har numera en [informativ hemsida](#), men har länge gett ut tidningen [Tf-bladet](#). Ledande vetenskaplig eldsjäl har varit [docent Mats Hansson](#).

Konflikter: För många tandläkare liksom för myndigheter och politiker har det varit svårt att erkänna att tandvården förgiftat många patienter med kvicksilver. Detta har fördröjt avvecklingen och drabbat såväl tandläkare som patienter.